

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 566/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **SLOV-MATIC, s.r.o.**, Humenské námestie 1, Bratislava, IČO 17 314 712, zastúpeného Benkóczki, Baláž – advokáti, s.r.o., 29. augusta 36A, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV spočívajúcemu vo vyrubení súdneho poplatku na základe výzvy na zaplatenie súdneho poplatku v konaní sp. zn. 68C/12/2024 z 31. júla 2024 a výzvou sp. zn. 68C/12/2024 z 31. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 2. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 17 Charty základných práv Európskej únie na ochranu vlastníctva postupom Mestského súdu Bratislava IV (ďalej „mestský súd“) v konaní sp. zn. 68C/12/2024 spočívajúcim vo vyrubení súdneho poplatku na základe výzvy na zaplatenie súdneho poplatku mestského súdu z 31. júla 2024 a samotnej výzvy. Domáha sa aj náhrady trov konania pred ústavným súdom.

II.

Argumentácia sťažovateľky

2. Sťažovateľka je žalobkyňou v konaní o náhradu škodu spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré je vedené na mestskom súde pod sp. zn. 68C/12/2024 (ďalej „napadnuté konanie“).

3. Mestský súd za podanie žaloby vyrubil sťažovateľke súdny poplatok vo výške 417 eur podľa položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZSP“) a výzva na zaplatenie súdneho poplatku z 31. júla 2024 bola sťažovateľke doručená 15. augusta 2024 (ďalej len „výzva“).

4. Sťažovateľka podaním z 15. augusta 2024 požiadala mestský súd o opravu súdneho poplatku vo výške 417 eur, argumentujúc vyrubení súdneho poplatku podľa nesprávnej položky Sadzobníka súdnych poplatkov [(ďalej len „sadzobník“); príloha č. 1 k ZSP], ktorý sťažovateľka pokladá za rozporný s ustanoveniami ZSP, ako aj s nálezom ústavného súdu sp. zn. II ÚS 362/2019 z 2. apríla 2019. Popísaný postup mestského súdu pokladá za porušujúci čl. 59 ústavy, ktorý zároveň predstavuje porušenie práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na podanie sťažovateľky mestský súd nereagoval.

5. Sťažovateľka zdôrazňuje, že keďže súčasťou výzvy bolo upozornenie na zastavenie konania pre prípad nezaplatenia vyrubeneho súdneho poplatku v určenej dobe, sťažovateľka 23. augusta 2024 súdny poplatok uhradila z obavy, aby súd prvej inštancie nezastavil konanie pre jeho nezaplatenie. Podaním z 1. októbra 2024 oznámila mestskému súdu uhradenie vyrubeneho poplatku, pričom opätovne namietala nezákonnosť postupu súdu prvej inštancie so žiadosťou o bezodkladné vrátenie nezákonne vyrubeneho poplatku vo výške 403 eur, ktorý jej nebol vrátený.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Sťažovateľka v podanej sťažnosti namieta porušenie ňou označených základných práv tým, že súd prvej inštancie pochybil pri vyrubovaní súdneho poplatku, keď nepostupoval podľa položky 7a sadzobníka k ZSP ako osobitnej sadzby, ale podľa položky č. 1 písm. a) sadzobníka, podľa ktorej sa vyberajú súdne poplatky zo žalôb alebo návrhov na začatie konania, ak absentuje osobitná sadzba, čo však podľa sťažovateľky nie je tento prípad, keďže podala žalobu o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. V tomto smere sťažovateľka výzvu považuje aj za arbitrárnu, keďže nie je zrejmé, z akého dôvodu nebol súdny poplatok vyrubený podľa položky 7a sadzobníka.

7. Sťažovateľka v predmetnom postupe mestského súdu poukazuje na rozpor s čl. 59 ods. 2 ústavy, v zmysle ktorého možno dane a poplatky ukladať zákonom alebo na základe zákona. Ďalej poukazuje na § 9 ods. písm. c) ZSP, podľa ktorého súd nezastaví konanie, ak žiada zaplatenie poplatku vo výške odporujúcej úprave ZSP. Z uvedeného dôvodu sťažovateľka vníma poučenie o zastavení konania pre prípad nezaplatenia súdneho poplatku v predmetnej výzve ako hrozbu

a nátlak, ktorou si porušovateľ z titulu verejnej moci nezákonným spôsobom vynucuje jeho zaplatenie vo výške, ktorá podľa sťažovateľky odporuje ZSP. Uvedeným došlo podľa názoru sťažovateľky k odopretiu, resp. podstatnému sťaženiu prístupu žalobcu k súdnemu konaniu.

8. Sťažovateľka taktiež namieta zásah do majetkovej sféry, keď pod hrozbou zastavenia konania bola nútená uhradiť vyrubený poplatok v prevyšujúcej výške 403 eur.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka proti výzve na zaplatenie súdneho poplatku uplatnila prostriedok nápravy, keď sa domáhala úpravy výšky vyrubeného súdneho poplatku po prevzatí tejto výzvy. Následne sťažovateľka súdny poplatok v stanovenej lehote zaplatila, keďže v lehote na zaplatenie nedošlo k úprave výzvy, čo sa týka namietanej výšky vyrubeného poplatku, a zároveň požiadala o bezodkladné vrátenie preplatku vo výške 403 eur s poukazom na položku 7a sadzobníka. Keďže mestský súd nerozhodol o zmene rozhodnutia, ktorým bol súdny poplatok vyrubený v lehote na jeho zaplatenie a sťažovateľka zároveň tento súdny poplatok zaplatila vo výške tak, ako bol vyrubený mestským súdom (hoci vyrubenú výšku nepovažuje za správnu), zamedzil možnému zastaveniu súdneho konania pre jeho nezaplatenie podľa § 10 ods. 1 ZSP.

10. Uhradením súdneho poplatku vo vyrubenej výške, ktorú sťažovateľka namieta, sa tento zaplatením transformoval na potenciálny nárok sťažovateľky na preplatok v časti rozdielu medzi výškou vyrubeného poplatku vyšším súdnym úradníkom a výškou poplatku, ktorej správnosť tvrdí sťažovateľka, ktorého vrátenie predvída § 13 ods. 3 ZSP. V tomto smere z príloh k ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka požiadala o jeho vrátenie, avšak o jej žiadosti dosiaľ nebolo súdom prvej inštancie rozhodnuté.

11. Keďže ZSP explicitne predvída situáciu spočívajúcu v nesprávnom vyrubení súdneho poplatku (§ 11 ods. 2 ZSP) a jeho následnom vrátení v plnej výške (v prípade skonštatovania vecného alebo osobného oslobodenia podľa § 4 ZSP), resp. vrátení jeho preplatku (§ 13 ods. 3 ZSP), ústavný súd je toho názoru, že toho času ešte stále plynie mestskému súdu lehota na vysporiadanie sa so žiadosťou sťažovateľky, čo sa týka vrátenia sťažovateľkou požadovaného preplatku. Ústavný súd zdôrazňuje, že legitímne očakávania sťažovateľky na vrátenie preplatku súdneho poplatku existujú v prípade, ak sťažovateľka spĺňa podmienky na jeho vrátenie. V prejednávanej veci tomu svedčí argumentácia sťažovateľky týkajúca sa správnosti aplikácie položky 7a sadzobníka na daný predmet konania namiesto položky č. 1 písm. a) sadzobníka v zmysle jej podania z 1. októbra 2024 a neuplynutie prekluzívnej trojročnej lehoty podľa § 13 ods. 3 ZSP. Najneskôr do uplynutia tejto lehoty má mestský súd rozhodnúť o žiadosti sťažovateľky na vrátenie namietaného preplatku na zaplatenom súdnom poplatku. Pokiaľ je sťažovateľka toho názoru, že dĺžka posudzovania jej žiadosti je neprimeraná, je namieste sa domáhať nápravy podľa § 53 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

12. V konaní o ústavných sťažnostiach ústavný súd postupuje v zmysle princípu subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy) a jeho právomoc je daná len v prípade, ak požadovanú ochranu základných práv a slobôd neposkytuje iný súd. Právomoc mestského súdu rozhodovať vo veciach poplatkov je daná podľa § 12 ods. 1 ZSP, pričom zároveň mestský súd ako orgán oprávnený vykonať poplatkový úkon je oprávnený aj na zmenu rozhodnutia o poplatkovej povinnosti, resp. následne na rozhodnutie

o vrátení preplatku, ak došlo k jeho zaplateniu vo vyššej (nesprávne vyrubenej) výške. Ústavný súd tak konštatuje nedostatok právomoci preskúmať postup mestského súdu spočívajúci vo vydaní výzvy na zaplatenie súdneho poplatku vydané vyšším súdnym úradníkom, keďže o žiadosti sťažovateľky na vrátenie preplatku zaplateného súdneho poplatku vo výške 403 eur ešte mestským súdom nebolo rozhodnuté. Z uvedeného dôvodu ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako predčasne podanú odmietol.

13. Na dôvažok ústavný súd poznamenáva, že v prípade, ak by sťažovateľka súdny poplatok nezaplatila v nižšej ako vyrubenej výške (argumentujúc správnosťou aplikácie inej sadzby), uznesenie o zastavení konania vydané vyšším súdnym úradníkom by na základe jej sťažnosti preskúmaval sudca súdu prvej inštancie (§ 14 ods. 4 ZSP). V prípade pozitívneho záveru by sudca zrušil uznesenie o zastavení konania práve zo sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti tvrdeného dôvodu. Keďže preskúmaniu správnosti vyrubenia súdneho poplatku v naznačenom režime sťažovateľka zamedzila jeho zaplatením v plnej výške v lehote podľa výzvy, je súd prvej inštancie povinný sa vysporiadať so žiadosťou sťažovateľky o vrátenie preplatku v lehote podľa § 13 ods. 3 ZSP. Uvedeným ústavný súd zdôrazňuje, že ak pri závažnejšom dôsledku (sťažovateľkou tvrdeného) nesprávne vyrubenej súdneho poplatku súdnym úradníkom (zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku vo vyrubenej výške) – potenciálne atakujúcim právom na prístup k súdu – by právomoc ústavného súdu nebola daná (o sťažnosti by rozhodoval sudca súdu prvej inštancie), o to viac sa javí ako nenáležité, aby o súdnym úradníkom nesprávne vyrubenom súdnom poplatku, ktorý sťažovateľka zaplatila a dosiaľ neviduje vrátenie jeho preplatku na základe podanej žiadosti, rozhodoval ústavný súd.

14. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu